

ΗΥ215: 5η Σειρά Ασκήσεων

Δευτέρα Τρίτη 29 Απριλίου 2014

Παράδοση: Πέμπτη 15 Μαΐου 2014

Απορίες: hy215-list@csd.uoc.gr

1. Ιδιότητες Στατιστικής Συνάρτησης Αυτοσυσχέτισης

Αποδείξτε τις δυο ακόλουθες ιδιότητες της στατιστικής συνάρτησης αυτοσυσχέτισης:

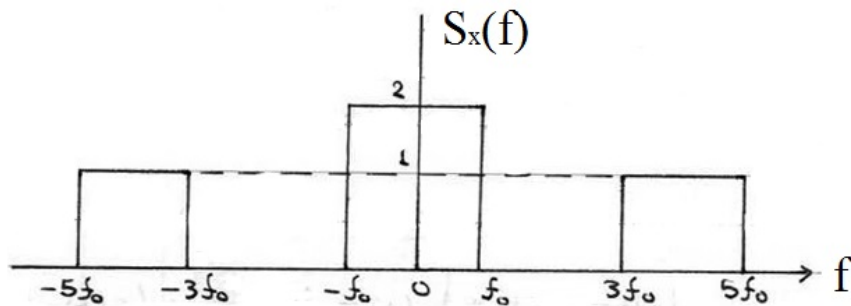
- (α') Αν η $X(t)$ έχει μια σταθερή συνιστώσα ίση με A , τότε η στατιστική συνάρτηση αυτοσυσχέτισης θα έχει μια σταθερή συνιστώσα ίση με A^2 .
- (β') Αν η $X(t)$ έχει μια ημιτονοειδή συνιστώσα, τότε η στατιστική συνάρτηση αυτοσυσχέτισης θα έχει επίσης μια ημιτονοειδή συνιστώσα, με ίδια συχνότητα.

Βοήθεια:

- (α') Εκφράστε την $X(t)$ ως $X(t) = A + Y(t)$, με $Y(t)$ μια τυχαία διαδικασία με μέση τιμή 0.
- (β') Εκφράστε την $X(t)$ ως $X(t) = A \cos(2\pi ft + \theta) + Z(t)$, με $Z(t)$ μια τυχαία διαδικασία, $A \cos(2\pi ft + \theta)$ η ημιτονοειδής συνιστώσα της $X(t)$, και θ μια τυχαία φάση.

2. Στάσιμη με την ευρεία έννοια τυχαία διαδικασία - I

Έστω μια στάσιμη με την ευρεία έννοια τυχαία διαδικασία $X(t)$ με Φασματική Πυκνότητα Ισχύος $S_x(f)$, όπως φαίνεται στο Σχήμα 1. Να βρεθεί η στατιστική συνάρτηση αυτοσυσχέτισης $R_x(\tau)$ της $X(t)$.

Σχήμα 1: Φασματική Πυκνότητα Ισχύος στάσιμης με την ευρεία έννοια διαδικασίας Άσκησης 2.

Απάντηση:

$$R_x(\tau) = \frac{8}{T_0} \operatorname{sinc}\left(\frac{2\tau}{T_0}\right) \cos^2\left(\frac{4\pi\tau}{T_0}\right)$$
$$\left(\text{ή αλλιώς } R_x(\tau) = \frac{10}{T_0} \operatorname{sinc}\left(\frac{10\tau}{T_0}\right) - \frac{6}{T_0} \operatorname{sinc}\left(\frac{6\tau}{T_0}\right) + \frac{4}{T_0} \operatorname{sinc}\left(\frac{2\tau}{T_0}\right) \right)$$

3. Στάσιμη με την ευρεία έννοια τυχαία διαδικασία - II

Έστω τυχαία διαδικασία $X(t)$ που δίνεται από τη σχέση

$$X(t) = A \cos(\omega t + \theta)$$

όπου ω και θ είναι σταθερές και A είναι τυχαία μεταβλητή αγνώστου κατανομής. Να διερευνηθεί αν η $X(t)$ είναι στάσιμη με την ευρεία έννοια.

4. Στάσιμη με την ευρεία έννοια τυχαία διαδικασία - III

Έστω η τυχαία διαδικασία

$$Y(t) = AX(t) \cos(2\pi f_c t + \theta)$$

με $X(t)$ επίσης τυχαία διαδικασία, στάσιμη με την ευρεία έννοια, με $E[X(t)] = 0$, αυτοσυσχέτιση $R_x(\tau)$ και φάσμα ισχύος $\Phi_x(f)$. Το πλάτος A και η συχνότητα f_c είναι σταθερές, και η φάση θ είναι τυχαία μεταβλητή με ομοιόμορφη κατανομή στο $[0, 2\pi)$. Αν $X(t)$ και θ είναι στατιστικά ανεξάρτητες μεταξύ τους, να βρεθούν:

(α') Η μέση τιμή $E[Y(t)]$

(β') Η στατιστική συνάρτηση αυτοσυσχέτισης $R_y(\tau)$

(γ') Η φασματική πυκνότητα ισχύος $\Phi_y(f)$

Απάντηση:

$$\begin{aligned} R_y(\tau) &= \frac{A^2}{2} R_x(\tau) \cos(2\pi f_c \tau) \\ \Phi_y(f) &= \frac{A^2}{4} \Phi_x(f - f_c) + \frac{A^2}{4} \Phi_x(f + f_c) \end{aligned}$$

5. Στάσιμη με την ευρεία έννοια τυχαία διαδικασία - IV

Να δείξετε ότι αν η $X(t)$ είναι στάσιμη με την ευρεία έννοια, τότε

$$E[(X(t + \tau) - X(t))^2] = 2(R_x(0) - R_x(\tau))$$

όπου $R_x(\tau)$ είναι η στατιστική συνάρτηση αυτοσυσχέτισης της $X(t)$.

6. Στατιστική Ετεροσυσχέτιση

Δυο τυχαίες διαδικασίες $X(t), Y(t)$ δίνονται από τις σχέσεις

$$X(t) = A \cos(2\pi ft + \theta)$$

$$Y(t) = A \sin(2\pi ft + \theta)$$

όπου A και f είναι σταθερές, και θ είναι μια τυχαία μεταβλητή, ομοιόμορφα κατανομημένη στο $[0, 2\pi)$. Να βρεθεί η στατιστική συνάρτηση ετεροσυσχέτισης των $X(t), Y(t)$, που δίνεται ως

$$R_{xy}(t, t + \tau) = E[X(t)Y(t + \tau)]$$

να δείξετε ότι εξαρτάται μόνο από το τ , και ναδειχθεί ότι $R_{xy}(-\tau) = R_{yx}(\tau)$.

7. Εργοδικότητα

Έστω η τυχαία διαδικασία

$$X(t) = \sum_k A_k \cos(2\pi f_k t + \phi_k)$$

με ϕ_k τυχαία μεταβλητή ομοιόμορφα κατανομημένη στο $[-\pi, \pi)$. Τα A_k, f_k θεωρούνται σταθερά. Να δείξετε ότι:

(α') η $X(t)$ είναι στάσιμη με την ευρεία έννοια.

(β') η $X(t)$ είναι εργοδική.

(γ') η φασματική πυκνότητα ισχύος της διαδικασίας $X(t)$ είναι

$$\Phi_x(f) = \sum_k \frac{A_k^2}{4} (\delta(f - f_k) + \delta(f + f_k))$$

Χρησιμες ίσως σας φανούν οι ταυτότητες

$$\begin{aligned} \cos(\theta) \cos(\phi) &= \frac{1}{2} (\cos(\theta - \phi) + \cos(\theta + \phi)) \\ \sin(\theta) - \sin(\phi) &= 2 \cos\left(\frac{\theta + \phi}{2}\right) \sin\left(\frac{\theta - \phi}{2}\right) \end{aligned}$$